

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Цэцэрлэг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2023/54/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn
Архангай аймаг
2023 он

Архангай аймаг дахь Төрийн аудитын газрын
дарга бөгөөд Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа
Утас: 7033-3141
Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn

Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар
Утас: 7033-2860
Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn
Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн:
Гэрэлт хөхийн тэнцвэр аудит ХХК
Утас: 99099119
Цахим хаяг: gerelthuhaudit@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Аудитын санал дүгнэлт.....	3
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл.....	5
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	10
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа.....	10
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин.....	11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	11
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт.....	11
4. Аудитын тайлан.....	14
4.1 Ерөнхий зүйл.....	14
4.2 Материаллаг байдал.....	14
4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....	14
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	14
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	14
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	16
5. Аудитын илрүүлэлт.....	16
6. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл.....	17

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

65130 Цэцэрлэг, Архангай аймаг

Утас/Факс: 976-70333141

И-мэйл: arkhangai@audit.gov.mn

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН ЦЭЦЭРЛЭГ
СУМЫН ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН
СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ
Я.НАРАНБААТАР ТАНАА

2023.02.20 № 109
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Цэцэрлэг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Архангай аймгийн Цэцэрлэг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Сургуулийн спорт заланд 60 сая төгрөгийн төсөвтэй их засварыг орон нутгийн хөгжүүлэх сангаас санхүүжүүлж, Сайхан тэрх ХХК гүйцэтгэж 2022 оны 10 дугаар сард хүлээлгэн өгсөн.

Аудитын гол асуудал

Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоолын 4 дүгээр хавсралтад “Хувьсах зардлын дундаж нормативаар санхүүжүүлэх аргачлал” батлагдаж боловсролын байгууллагын жилийн эцсийн дансны үлдэгдлийг дараагийн төсвийн жилд санхүүжүүлдэг болсон байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан хөтөлбөр арга хэмжээг 1,714.3 сая төгрөгийн батлагдсан төсвийн хүрээнд биелэлтийг хангаж ажиллаж, 85 хувьтай дүгнэгдсэн байна

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	/Төгрөгөөр/	
		Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>72 123 490,00</u>	<u>121 981 881,48</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	40 500 532,48
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	-	40 500 532,48
3121	Төгрөг	-	40 500 532,48
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	40 500 532,48
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	72 123 490,00	81 481 349,00
351	Түүхий эд материал	9 904 900,00	2 956 500,00
35130	Эм боох материал	9 904 900,00	2 956 500,00
354	Хангамжийн материал	62 218 590,00	78 524 849,00
35410	Бичиг хэргийн материал	3 508 180,00	9 644 680,00
35420	Аж ахуйн материал	58 710 410,00	68 180 169,00
35440	Түлш, шатах тослох материал	-	700 000,00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>2 268 720 452,95</u>	<u>2 661 846 522,57</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2 268 720 452,95	2 661 846 522,57
392	Биет хөрөнгө	2 210 660 452,95	2 603 935 494,79
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2 163 041 796,00	2 396 795 612,00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(111 343 156,89)	(145 006 371,29)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	11 000 000,00	11 000 000,00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3 025 000,11)	(3 941 666,81)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	113 571 904,40	159 330 304,40
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(48 096 063,83)	(61 228 276,94)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	32 581 141,60	176 820 579,10
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(12 215 644,05)	(15 325 904,88)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	44 240 000,00	67 605 800,00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(16 865 643,26)	(19 885 699,88)
39217	Ном	37 771 119,09	37 771 119,09
393	Биет бус хөрөнгө	58 060 000,00	57 911 027,78
39301	Програм хангамж	1 200 000,00	1 200 000,00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	(70 000,00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	56 860 000,00	56 860 000,00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	(78 972,22)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>2 340 843 942,95</u>	<u>2 783 828 404,05</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	-	<u>1 725 735,00</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	-	1 725 735,00
413	Өглөг	-	1 725 735,00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	1 725 735,00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>2 340 843 942,95</u>	<u>2 782 102 669,05</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2 340 843 942,95	2 782 102 669,05
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	815 033 761,66	815 033 761,66
51101	Өмч: - төрийн	815 033 761,66	815 033 761,66
512	Хуримтлагдсан үр дүн	77 412 521,38	518 671 247,48
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	77 412 521,38	77 412 521,38
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	441 258 726,10
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1 448 397 659,91	1 448 397 659,91
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>2 340 843 942,95</u>	<u>2 783 828 404,05</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	/Төгрөгөөр/ Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1 190 528 372,28	1 911 453 412,50
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	-	3 505 900,00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	-	3 505 900,00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	3 505 900,00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө		407 781 653,50
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал		1 524 059,00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1 173 894 823,64	1 498 641 800,00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1 119 245 900,00	1 370 760 400,00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	1 370 760 400,00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1 119 245 900,00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	12 377 423,64	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	8 873 623,64	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3 503 800,00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	42 271 500,00	127 881 400,00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	42 271 500,00	127 881 400,00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1 209 935 391,19	1 470 194 686,40
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1 209 935 391,19	1 470 194 686,40
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1 159 697 775,37	1 385 443 023,40
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	861 606 082,00	1 010 712 488,29
210101	Үндсэн цалин	625 069 587,28	749 641 100,90
210102	Нэмэгдэл	161 475 433,00	186 737 347,39
210104	Урамшуулал	75 061 061,72	74 334 040,00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	112 194 995,18	126 094 405,73
210201	Тэтгэврийн даатгал	78 979 033,22	87 659 449,66
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8 389 771,37	10 126 730,92
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6 704 976,22	8 061 064,65
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1 647 400,63	1 840 651,04
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16 473 813,74	18 406 509,46
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	43 107 907,00	39 093 870,00
210301	Гэрэл, цахилгаан	13 990 407,00	13 679 634,00
210302	Түлш, халаалт	28 398 500,00	22 706 736,00
210303	Цэвэр, бохир ус	719 000,00	2 707 500,00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	14 992 763,64	-
210401	Бичиг хэрэг	1 895 023,64	-
210402	Тээвэр, шатахуун	3 240 850,00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1 085 200,00	-
210404	Ном, хэвлэл	391 200,00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	896 200,00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2 592 700,00	-
210408	Бараа материал акталсны зардал	4 891 590,00	-
2105	Нормативт зардал	64 956 300,00	123 037 320,50
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	3 292 900,00	6 948 000,00
210502	Хоол, хүнс	61 621 300,00	116 089 320,50

210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	42 100,00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	-	565 910,00
210604	Урсгал засвар	-	565 910,00
2107	Томилолт, зочны зардал	216 000,00	-
210702	Дотоод албан томилолт	216 000,00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	9 779 300,00	4 270 400,00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	9 779 300,00	3 505 900,00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	764 500,00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	52 844 427,55	81 668 628,88
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	18 231 000,00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5 022 350,00	9 446 245,00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	47 822 077,55	53 991 383,88
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	50 237 615,82	84 751 663,00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	26 252 400,00	79 798 592,00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	24 702 400,00	67 937 100,00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1 550 000,00	11 861 492,00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	13 593,00	4 953 071,00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	13 593,00	4 953 071,00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	23 971 622,82	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	23 971 622,82	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(19 407 018,91)	441 258 726,10
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(19 407 018,91)	441 258 726,10

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	/Төгрөгөөр/	
		Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1 173 894 823,64	1,498,641,800.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1 173 894 823,64	1,498,641,800.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1 119 245 900,00	1,370,760,400.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	1,370,760,400.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1 119 245 900,00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	12 377 423,64	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	8 873 623,64	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3 503 800,00	-
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	42 271 500,00	127,881,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	42 271 500,00	127,881,400.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1 168 654 923,64	1,422,311,367,52
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1 168 654 923,64	1,422,311,367,52
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1 118 417 307,82	1,337,992,206.02

2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	861 606 082,00	1,001,908,879.10
210101	Үндсэн цалин	625 069 587,28	740 837 891,71
210102	Нэмэгдэл	161 475 433,00	186 736 947,39
210104	Урамшуулал	75 061 061,72	74 334 040,00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	112 194 995,18	134 897 614,92
210201	Тэтгэврийн даатгал	78 979 033,22	92 481 652,00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8 389 771,37	11 117 603,79
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6 704 976,22	8 914 091,04
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1 647 400,63	2 034 933,61
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16 473 813,74	20 349 334,48
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	42 257 907,00	39 795 235,00
210301	Гэрэл, цахилгаан	13 990 407,00	13 679 634,00
210302	Түлш, халаалт	27 548 500,00	23 406 366,00
210303	Цэвэр, бохир ус	719 000,00	2 709 235,00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	9 975 723,64	-
210401	Бичиг хэрэг	1 466 423,64	-
210402	Тээвэр, шатахуун	3 240 000,00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1 085 200,00	-
210404	Ном, хэвлэл	391 200,00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	896 200,00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2 896 700,00	-
2105	Нормативт зардал	74 599 700,00	116 489 322,00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	10 506 300,00	-
210502	Хоол, хүнс	61 621 300,00	116 489 322,00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2 472 100,00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	-	2 559 400,00
210604	Урсгал засвар	-	2 559 400,00
2107	Томилолт, зочны зардал	216 000,00	-
210702	Дотоод албан томилолт	216 000,00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	9 779 300,00	4 160 400,00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	9 779 300,00	3 505 900,00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	654 500,00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7 787 600,00	38 181 355,00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	24 630 700,00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7 787 600,00	13 550 655,00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	50 237 615,82	84 319 161,50
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	26 252 400,00	79 366 090,50
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	24 702 400,00	67 504 598,50
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1 550 000,00	11 861 492,00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	13 593,00	4 953 071,00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	13 593,00	4 953 071,00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	23 971 622,82	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	23 971 622,82	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	5 239 900,00	76 330 432,48
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	5 239 900,00	39 335 800,00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	5 239 900,00	39 335 800,00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	5 239 900,00	39 335 800,00

225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	5 239 900,00	39 335 800,00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(5 239 900,00)</u>	<u>(39 335 800,00)</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	0,00	36 994 632,48
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	40 500 532,48

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	815,033,761.66	1,448,397,659.91	96,819,540.29	2,360,250,961.86
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	815,033,761.66	1,448,397,659.91	96,819,540.29	2,360,250,961.86
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(19,407,018.91)	(19,407,018.91)
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	815,033,761.66	1,448,397,659.91	77,412,521.38	2,340,843,942.95
D01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	815,033,761.66	1,448,397,659.91	77,412,521.38	2,340,843,942.95
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	815,033,761.66	1,448,397,659.91	77,412,521.38	2,340,843,942.95
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	441,337,698.32	441,337,698.32
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	815,033,761.66	1,448,397,659.91	518,750,219.70	2,782,181,641.27

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1161517400,00	1,137,532,184.18
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1161517400,00	1,137,532,184.18
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1128297700,00	1111279784,18
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	866478500,00	861606082,00
210101	Үндсэн цалин	627913400,00	625069587,28
210102	Нэмэгдэл	162135000,00	161475433,00
210104	Урамшуулал	76430100,00	75061061,72
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	116294600,00	112194995,18
210201	Тэтгэврийн даатгал	83752200,00	78979033,22
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8135600,00	8389771,37
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6508500,00	6704976,22

210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1627100,00	1647400,63
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16271200,00	16473813,74
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	42271500,00	42257907,00
210301	Гэрэл, цахилгаан	15047400,00	13990407,00
210302	Түлш, халаалт	23824100,00	27548500,00
210303	Цэвэр, бохир ус	3400000,00	719000,00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	9102100,00	9102100,00
210401	Бичиг хэрэг	1087800,00	1087800,00
210402	Тээвэр, шатахуун	3240000,00	3240000,00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1 085 200,00	1 085 200,00
210404	Ном, хэвлэл	391 200,00	391 200,00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	401 200,00	401 200,00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2 896 700,00	2 896 700,00
2105	Нормативт зардал	81 832 000,00	74 599 700,00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	10 506 300,00	10 506 300,00
210502	Хоол, хүнс	68 853 600,00	61 621 300,00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2 472 100,00	2 472 100,00
2107	Томилолт, зочны зардал	216 000,00	216 000,00
210702	Дотоод албан томилолт	216 000,00	216 000,00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7 075 500,00	6 275 500,00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6 275 500,00	6 275 500,00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	800 000,00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5 027 500,00	5 027 500,00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5 027 500,00	5 027 500,00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	33 219 700,00	26 252 400,00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	33 219 700,00	26 252 400,00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	31 669 700,00	24 702 400,00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1 550 000,00	1 550 000,00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,161,517,400.00	1,137,532,184.18
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,119,245,900.00	1,095,274,277.18
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,119,245,900,00	1,095,274,277.18
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	42 271 500,00	42 257 907,00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	42 271 500,00	42 257 907,00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		40 500 532,48
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	1
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	77	77
620001	Удирдах ажилтан	3	3
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	43	43
620003	Үйлчлэх ажилтан	31	31
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	1	1
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	1	1
630001	Төрийн өмчит ЕБС	1	1
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	77	77
650004	СББ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	43	43
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч	34	34

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 онд нэмэлт санхүүжилтийн дансаар орлого, зардлын гүйлгээ хийгдээгүй байна.

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Архангай аймгийн Цэцэрлэг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн үйл ажиллагаа нь:Бага, суурь, дунд боловсролыг сурагчдад сургалтын үйл ажиллагааг чанартай зохион байгуулж олгох хамруулж чанартай боловсрол эзэмшүүлэх чиг үүрэгтэйгээр ажилласан байна.

- Багшийн болон сурагчдын хөгжил төлөвшилд онцгойлон анхаарч ажиллах
- Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал болон стандарт шаардлага хууль тогтоомжийн дагуу бусад үйл ажиллагааг зохион байгуулах
- Төсөв санхүүг хуваарийн дагуу зориулалт тус бүрээр нь төсвийн тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжийн дагуу зарцуулах
- Багш ажилчдын нийгмийн асуудалд анхаарч ажиллах

БШУ-ны яамнаас Архангай аймгийн Цэцэрлэг сумын сургуулийг 77 орон тоотой байхаар баталжээ. Гүйцэтгэлээр 2022 онд удирдах 1, гүйцэтгэх 45, үйлчлэх 31, нийт 77 орон тоотойгоор үйл ажиллагаагаа явуулжээ. Сургуулийн захирлын тушаалаар дотоод хяналтын баг нь 5 хүний бүрэлдэхүүнтэйгээр байгуулсан байна, Дотоод хяналтын баг нь сургуулийн хэмжээнд мөрдөгдөх хууль, дүрэм журам, захирлын тушаал шийдвэр эрх зүйн баримт бичгийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, үйл ажиллагааны чанарт хяналт тавих, үдийн цай дотуур байрны хоолны амт чанар хүртээмж ажилтны хөдөлмөрийн эрүүл, ахуй аюулгүй байдал, ажиллах орчны стандартад хийх хяналт шалгалт хийх, сургуулийн санхүүгийн бичиг баримт, бүрдэлтэд хяналт тавих, тайлан тавих гэсэн байдлаар сургуулийн дотоод хяналтын баг нь үйл ажиллагаа явуулсан байна.

ЗОРИЛГО: Багшийн зүтгэл, сурагчдын мэрийлт, эцэг эхчүүдийн дэмжлэг дээр суурилан хүүхэд бүрийн төлөвшилд анхаарч, хичээл сургалтын үйл ажиллагааг чанартай зохион байгуулж, сурлагын чанарт ахиц гаргана,

ЗОРИЛТ:

1, Эцэг эх асран хамгаалагчдын хамтын ажиллагаанд тулгуурлан хүүхэд бүрийн хандлага, төлөвшил, хүмүүжилд эерэг өөрчлөлтийг гаргах,

2: Багш бүр мэргэжлийн ёс зүйг эрхэмлэн сурагчдын ялгаатай байдлыг хүндэтгэж, сургалтын чанарыг 3-5 хувиар ахиулах,

3: Сурагчдын мэргэжил сонголтыг эцэг эхийн болон өөрийн хүсэл сонирхол, чадварт суурилан хийлгэж, сонгох хичээлийг зайнаас суралцах боломжийг бий болгох,

4: Багшийн хөдөлмөрийн үнэлгээг бодитой хийж, үр дүн бүтээмжид суурилах, багшийн ажлын байрны тасралтгүй хөгжлийг ханган ажиллах,

5: Сурагчдын өөрийн удирдлагын байгууллагыг дэмжин, үе тэнгийн дээрэлхэхийг бүрэн арилгах, айдасгүй амар тайван, суралцах нөхцөлийг хангахад бүхий л боломжийг дайчлан ажиллах.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тус байгууллага нь Боловсролын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль, Татварын багц хууль, Нийгмийн даатгалын ерөнхий хууль, Бага дунд боловсролын тухай хууль болон түүнийг дагалдаж гарсан тогтоол, дүрэм журам, эрх бүхий албан тушаалтнуудын шийдвэрүүдийн хэрэгжилтийг ханган үйл ажиллагаандаа мөрдөн ажиллаж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль батлагдан 2022 оны 5 сараас зарим заалтууд нь хэрэгжиж эхэлсэн байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөгүй байна.

Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албанаас 2022 онд хяналт шалгалтыг хийгээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Архангай аймгийн Цэцэрлэг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

БСШУЯ-аас гаргасан бодлогын баримт бичгийг үйл ажиллагаандаа ашиглаж байна. 2022 онд бодлогын баримт бичигт өөрчлөлт ороогүй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Архангай аймгийн Цэцэрлэг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 443.0 сая төгрөгөөр буюу 19.5 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/			
Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	-	40,500.53	40,500.53
Бараа материал	72,123.49	81,481.35	9,357.86
Үндсэн хөрөнгө	2,268,720.45	2,661,846.52	393,126.07
Нийт хөрөнгө	2,340,843.94	2,783,828.40	442,984.46
Өр төлбөр	-	1,725.74	1,725.74
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч	2,340,843.94	2,782,102.67	441,258.73
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	2,340,843.94	2,783,828.40	442,984.46

Дээрх хүснэгтээс харахад Архангай аймгийн Цэцэрлэг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн нийт хөрөнгө өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан данс нь Мөнгөн хөрөнгө, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн дансууд байна. Үүнд:

- Мөнгөн хөрөнгө 40.5 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна. Энэ нь тайлант онд гүйцэтгэлээр санхүүждэг болж төсвийн үлдэгдлийг буцаан төвлөрүүлэхгүй байгаатай холбоотойгоор 2022 оны зарцуулагдаагүй төсвийн үлдэгдэл байна.

- Бараа материал үлдэгдэл 9.3 сая төгрөгөөр өссөн аж ахуйн материалын үлдэгдэл голлон нөлөөлсөн байна.
- Үндсэн хөрөнгө 393.1 сая төгрөгөөр өссөн шинээр нэмэгдсэн хөрөнгүүдээс гадна элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн цаашид ашиглах боломжтой хөрөнгүүдийн үнийг шинэчлэн тогтоож үндсэн хөрөнгийн холбогдох дансанд бүртгэсэн нь үлдэгдэл өсөхөд голлон нөлөөлжээ. Тухайлбал: Машин тоног төхөөрөмж дансанд 47.1 сая, тавилга эд хогшил дансанд 135.3 сая, нийт 182.4 сая төгрөгийн хөрөнгүүдийн үнийг шинэчлэн орлого авсан байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 1361.4 сая, орон нутгийн төсвөөс 67.4 сая, нийт зарлагыг 1428.8 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас зардлыг 21.1 сая төгрөгөөр бууруулж, 1407.7 сая төгрөгөөр баталсан байна. Энэ нь 2022 оны төсвийн төслийг бодитой, үндэслэлтэй боловсруулаагүй эсвэл төсвийн гүйцэтгэлд үндэслэсэн, Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоолд заасны дагуу хувьсах зардлын дундаж нормативаар санхүүжүүлдэг зэргээс шалтгаалсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсвийг тодотгоогүй байна. Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 7 хөтөлбөрийн 67 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 1285.3 сая төгрөгийг улсын төсвөөс, 122.4 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс бүрдүүлэхээр байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 1285.3 сая, орон нутгийн төсвөөс 122.4 сая, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 2.9 сая, нийт 1410.2 сая төгрөгийн санхүүжилт олгосон.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1278.9 сая төгрөг буюу 90.7 хувьтай байгаа нь үндсэн үйл ажиллагааны зардлын төсвийг сая төгрөгөөр дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/					
№	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн	Хувь
1,1	71802-80112 Нийтлэг үйлчилгээ	127881,4	127881,4	0	100
2101	Цалин хөлс ба нэмэгдэл урамшил	75231,6	71737,1	3494,3	95,3
2102	Ажил олгогчоос НД төлөх шимтгэл	9404,4	8836,6	567,8	93,9
2103	Байр ашиглахтай холбоотой тогтмол тогтмол зардал	21957,0	39795,2	-17838,2	181,2
2106	Эд хогшил,урсгал засварын зардал	1279,8	2559,4	-1279,6	199,9
1.2	71802-80200 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардлын зориулалт	3649,7	0	3649,7	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3649,7	0	3649,7	
1,3	71802-80226 Байр ашиглалтын үйлчилгээ	3649,7	1640,8	1279,2	56,1
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2920,0	1640,0	1279,2	
1.4	71802-80300 Бараа үйлчилгээний бусад нийтлэг зардлын зориулалт	1824,0	0	1824,0	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1824,8	0	1824,8	
1.5	71802-80312 Сургалт семинар	912,4	294,0	618,4	32,2
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	912,4	294,0	618,4	32,2
1.6	71802-81600 Эрүүл мэндийн арга хэмжээ	4197,1	4197,1	0	100

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4197,1	4197,1	0	100
1.7	71802-81801 Үдийн цай хөтөлбөр	72506,6	67504,5	5002,0	93,1
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	72506,6	67504,5	5002,0	93,1
1.8	71802-Дотуур байрны хүүхдийн хоол	116490,0	116489,3	0,6	100
2101	Цалин хөлс нэмэгдэл урамшил	25935,2	25652,5	282,6	98,9
2102	Ажил олгогчоос НД төлөх шимтгэл	3242,0	11373,3	-8131,3	350,8
2105	Нормативт зардал	116490,0	116489,3	0,6	100
2109	Бараа үйлчилгээний бүгд зардал	5845,0	4204,2	1640,8	71,9
1.9	71802-81816 Зөв Монгол хүүхэд үндэсний хөтөлбөр	46455,0	26970,0	19485,0	58,0
2109	Бараа үйлчилгээний бүгд зардал	46455,0	26970,0	19485,0	58,0
1.10	71802-81823 Боловсролын байгууллагын багш ажилчдын мэргэжил дээшлүүлэх	4106,0	7250,0	-3144,0	176,5
2109	Бараа үйлчилгээний бүгд зардал	4106,0	7250,0	-3144,0	176
1,11	71802-81834 Боловсролын стандарт,сургалтын төлөвлөгөө,хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	896577,0	896577,0	0	100
2101	Цалин хөлс нэмэгдэл урамшил	750814,8	755561,3	-4746,4	100
2102	Ажил олгогчоос НД төлөх шимтгэл	96578,3	93177,1	3401,1	96,4
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил,үйлчилгээний төлбөр хураамж	9124,2	9124,0	0	100
2109	Бараа үйлчилгээний бүгд зардал	18248,4	12045,6	6202,7	66,1
1.12	71802-81835 Сургалтын хэвийн үйл ажиллагааг хангах	185826,3	185826,3	0	100
2101	Цалин хөлс нэмэгдэл урамшил	148958,0	148958,0	0	100
2102	Ажил олгогчоос НД төлөх шимтгэл	18619,8	21510,5	-2890,7	115,5
2109	Бараа үйлчилгээний бүгд зардал	0	12445,7	-12445,7	
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	0	11861,4	-11861,4	
1,13	71802-81848 Сурах бичгийн түрээс	0	3505,9	-3505,9	
	Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл			40,5	

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансаар 2022 онд орлого, зарлагын гүйлгээ гараагүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Архангай аймгийн Цэцэрлэг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулахаар анхан шатны баримт, шилэн дансны хуулийн хэрэгжилт, худалдан авах ажиллагаатай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Гэрэлт хөхийн тэнцвэр аудит ХХК-ын аудитор Ш.Нарантуяа гүйцэтгэж анхан шатны чанарын хяналтыг чанарын хяналтын менежер Ж.Ням-Осор, хоёр дахь шатны хяналтыг захирал Д.Баатарсайхан хэрэгжүүллээ. Чанарын хяналтыг Архангай аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Н.Алтантуяа, аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар дарга, тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа нар хэрэгжүүлсэн.

Архангай аймгийн Цэцэрлэг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Архангай аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 07 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь нийт орлогыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны нийт орлогоос 1383,1сая төгрөгөөс 1 хувиар буюу 13,8 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75 хувиар буюу 10,4 сая төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор тухайн байгууллага 12 дугаар зүйлийн 12.1.1, 12.1.2, 12.1.3 дахь заалтууд, 15 дугаар зүйлийн 15.1.2-15.1.7 дахь заалтуудад заасан хуулиар хориглосон зардлуудыг санхүүжүүлээгүй байна.

Архангай аймгийн Цэцэрлэг сумын ерөнхий боловсролын сургууль нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлд заасан дэд дарга, орлогч дарга, 6 дугаар зүйлд заасан тээврийн хэрэгсэл, 7 дугаар зүйлд заасан албан тасалгаа, 8 дугаар зүйлд заасан албан тасалгаа, 10 дугаар зүйлд заасан цалин хөлс, нэмэгдэл, 11 дүгээр зүйлд заасан нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмжтэй холбоотой заалтууд хамаарахгүй байна.

15 дугаар зүйлд заасан хэмнэлтийн бусад арга хэмжээтэй холбоотой зардлуудыг санхүүжүүлээгүй байна.

Хуулийн 20 дугаар зүйлийн тайлагнал, ил тод байдлын 20.5 -д заасан этгээд Шилэн дансны сайтад 154 мэдээлэл байршуулахаас 3 мэдээлэл хугацаа хоцроон байршуулсан байна,

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны тухай хуульд заасан 141 мэдээлэл мэдээлэхээс хугацаа хоцорсон 14 мэдээлэл байна. Энэ нь шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалттай нийцээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны тухай хуульд заасан мэдээллийг хугацаанд үнэн зөв, иж бүрэн мэдээлж хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллаагүй холбогдох албан тушаалтнуудад хариуцлага тооцуулах албан шаардлага хүргүүллээ.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх санхүүгийн тайлангийн аудитаар тус байгууллагад зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Гэрэлт хөхийн тэнцвэр аудит ХХК-иас тайлант оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд завсрын аудит хийгдэж алдаа зөрчил илрээгүй байна.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар илэрсэн 3 алдаа, зөрчил байна. Үүнээс шилэн дансны хэрэгжилт биелээгүй, 2 албан шаардлага биелсэн байна,

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар шилэн дансны хуулийн хэрэгжилт, төсвийн шинэтгэлтэй холбоотой зардлын гүйцэтгэлд анхаарах

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 1.7 сая төгрөгийн алдаа илэрснээс 1.7 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах 2 албан шаардлага, 2 заалт бүхий зөвлөмж хүргүүллээ

5.1 Албан шаардлага

5.1.1 Төсвийн тухай, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулиудтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлант онд гэрэл цахилгааны төлбөр тооцооноос 1.7 сая төгрөгийн өр төлбөр үүссэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д “төсвийг зохистой удирдаж, авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2.5 “хуваарьт болон хугацаа хэтэрсэн өр төлбөрийг жилийн төсөвтөө бүрэн тусгаж өр төлбөр барагдуулах төлөвлөгөө хуваарь баталж хэрэгжүүлэх” гэсэн заалтуудтай нийцээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг таслан зогсоож, өр төлбөрийг барагдуулах, хуулийн хэрэгжилтийг ханган ажиллах

5.2. Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Анхан шатны баримттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Худалдан авсан бараа, ажил, үйлчилгээний төлбөрийг төлөхдөө Е баримт цахим системийн нэхэмжлэхийг үндэслэсэн бөгөөд төлбөрийг төлсөн боловч харилцагч байгууллага нь нэхэмжлэхээ хааж төлбөрийн баримт үүсгээгүй байна.

Энэ нь Татварын ерөнхий хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.5 “Татвар төлөгч борлуулалт хийх тухай бүрд хэрэглэгчийн системээс дахин давтагдашгүй дугаар бүхий төлбөрийн баримтыг хэвлэж өгөх, эсхүл цахимаар илгээх үүрэгтэй” гэсэн заалттай нийцээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Харилцагч байгууллагаас ирүүлсэн нэхэмжлэхийн дагуу төлбөрийг төлсний дараа тухайн байгууллагаасаа нэхэмжлэхийг хаалгаж баримтыг гаргуулан авч Татварын ерөнхий хуулийг үйл ажиллагаандаа мөрдөн ажиллах

2. Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн үлдэх өртөггүй 8 нэр төрлийн 107 ширхэг үндсэн хөрөнгө байна.

Энэ нь Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 06 сарын 18-ны өдрийн № 271 тоот тогтоолын 7.1-д "Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь эзэмшилдээ байгаа илүүдэл хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох саналыг бэлтгэн төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлнэ". 7.3-д "Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь энэ журмын 7.1, 7.2-д заасан асуудлаар саналаа бэлтгэн Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ирүүлэхдээ дараах баримт материалын хамт ирүүлнэ". 7.3.2 Эрх бүхий байгууллагаар хөрөнгийн үнэлгээ, 7.3.5-д "Ашиглалтын хугацааг сунгах, үнийг шинэчлэн тогтоох асуудлыг хэлэлцсэн өмч хамгаалах байнгын зөвлөлийн дүгнэлт", 7.3.6-д "Хөрөнгийн жагсаалт /нэр, тоо ширхэг, ашиглалтад орсон он, шинэчлэн тогтоох үнийн санал, ашиглалтын хугацааг сунгах санал/" гэсэн заалттай нийцээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 06 сарын 18-ны өдрийн №271 тоот тогтоолыг үйл ажиллагаандаа мөрдөн ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Архангай аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 06 дугаар сарын 01-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Мянган төгрөг

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу гүйлгээ гаргасан	1						1					
Төсвийн тухай хуулийн 6.4.8-д заасны дагуу төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх гэсэн заалтыг баримтлаагүй	1	1,725.7			1	1725.7						
Анхны өртгөө элэгдлээрээ бүрэн нөхсөн 8 нэр төрлийн 107ш үлдэх өртөггүй хөрөнгө бүртгэлд байна	1						1					
Дүн	3	1,725.7			1	1,725.7	2					

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Мянган төгрөг

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны тухай хуульд заасан мэдээллийг мэдээлээгүй	1				1			
Дүн	1				1			